

O čem je nový Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

FAQ

1. Jak dlouho trvá proces úprav RVP PV a co všechno obnáší?

Práce na úpravách RVP PV probíhá již mnoho let, přibližně 12 let. V průběhu této doby proběhly dvě menší úpravy v souvislosti se změnami právních předpisů. Hlavní období intenzivních prací však začalo s implementační kartou Strategie 2030+, konkrétně před třemi lety. Tento proces zahrnuje sběr podnětů z praxe, hluboké zamyšlení nad potřebami předškolního vzdělávání, zapojení odborníků z různých oblastí (učitelé MŠ, ředitelé, zástupci fakult, asociací), veřejné konzultace a následné zapracování relevantních připomínek do finální podoby dokumentu. Cílem je vytvořit kvalitní a srozumitelný rámec, který bude pro předškolní vzdělávání přínosem.

2. Jaké jsou hlavní principy, které zůstaly zachovány v novém RVP PV?

Nový RVP PV nadále vychází z osobnostně orientovaného pojetí vzdělávání, které klade důraz na jedinečnost každého dítěte a jeho individuální potřeby. Zachován zůstává konstruktivistický přístup, který vnímá dítě jako aktivního tvůrce vlastního poznání na základě dosavadních zkušeností. Dále je kladen důraz na holistický přístup k dítěti, tedy na jeho celkový rozvoj ve všech oblastech. Ponechána je i vyváženost socioemocionálního a kognitivního rozvoje s tím, že v praxi by se měla posílit pozornost věnovaná socioemocionální oblasti jakožto klíčovému základu pro další rozvoj. Posílen je důraz na individualizaci vzdělávání a na pedagogické diagnostikování jako nástroj pro cílenou podporu každého dítěte.

3. Jaké klíčové změny byly provedeny v novém RVP PV oproti předchozí verzi?

Mezi klíčové změny patří odstranění duplicit, dílčích cílů a rizik ze vzdělávacích oblastí. Všechny formulace v RVP PV jsou nyní pozitivní. Byly zrušeny kapitoly věnované specifickým skupinám dětí s ohledem na posílený důraz na jedinečnost každého dítěte. Nově se objevují kapitoly věnované podmínkám předškolního vzdělávání (s upraveným pořadím a důrazem na psychické potřeby), pedagogickému týmu školy (s popisem rolí ředitele, učitele a asistenta pedagoga v oblastech, které nejsou popsány v jiných právních předpisech) a návaznosti předškolního a základního vzdělávání. Zavedeno bylo

diagnostické portfolio. Explicitně jsou pojmenovány vzdělávací strategie jako předpoklad naplňování klíčových kompetencí a základních gramotností. Důraz je kladen na průběžné pedagogické diagnostikování. Poprvé se explicitně objevují základní gramotnosti (čtenářská a matematická), přičemž se drží jednotného pojmosloví „gramotnost“ bez předpon PRE. Změnil se i pojem očekávaný výstup na „očekávaný výsledek učení“ pro sladění s ostatními RVP.

4. Jak se změnily klíčové kompetence v novém RVP PV?

V konečné podobě nového RVP PV je osm klíčových kompetencí namísto původních pěti. Došlo k úplnému sladění názvů klíčových kompetencí s RVP ZV, což vytváří vývojové kontinuum. Nově byly přidány kompetence kulturní a digitální. Mírně se přerovnal názvy kompetence osobnostní a sociální a občanství (kde přibyla udržitelnost). Nově je zavedena podnikavost, která je v předškolním vzdělávání vnímána jako podpora samostatnosti, fantazie, proaktivity a zapojení dítěte.

5. Jaké změny nastaly ve vzdělávacích oblastech a očekávaných výsledcích učení?

Počet vzdělávacích oblastí se snížil z pěti na čtyři. Nově je to Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost (vznikla spojením původní třetí a čtvrté oblasti z důvodu odstranění duplicit a logické souvislosti) a Dítě a svět. Očekávané výsledky učení jsou nově uspořádány do okruhů, což by mělo učitelům usnadnit orientaci v tom, k čemu tyto výsledky směřují.

6. Co je nezbytné pro plynulý přechod dítěte z mateřské do základní školy podle nového RVP PV?

Pro plynulý přechod dítěte z MŠ do ZŠ je nezbytná především připravenost školy na každé dítě, spolupráce mezi mateřskou a základní školou a předávání relevantních informací o dítěti (připravuje se jednotný formulář pro předávání informací, který bude součástí vyhlášky o předškolním vzdělávání). Důležitá je také spolupráce s rodinou. Nastává posun v oblasti odkladů povinné školní docházky. RVP PV klade důraz na socializaci, samostatnost, sebeobsluhu, schopnost dítěte požádat o pomoc, řešit běžné situace, spolupracovat a adaptovat se na nové prostředí. Podporovány jsou přechodové rituály a snižování tlaku na výkon v prvních ročnících ZŠ.

7. Jaká metodická podpora bude k dispozici k novému RVP PV?

Učitelé se mohou těšit na rozsáhlou metodickou podporu a příklady inspirativní praxe, které budou dostupné online v systému pro rámcové vzdělávací programy. Tato podpora bude navazovat na jednotlivé části RVP PV a umožní učitelům snadno najít potřebné informace. Připravují se také další webináře věnované vzdělávacímu obsahu, klíčovým kompetencím, tvorbě ŠVP a autoevaluaci.

8. Kdy bude nový RVP PV závazný a jaká je doporučená cesta pro mateřské školy při zavádění změn?

Dobrovolné zapojení mateřských škol do práce podle nového RVP PV je nastaveno od 1. září 2025 a povinné od 1. září 2026. Mateřským školám se doporučuje, aby si připravily svůj nový školní vzdělávací program již ve školním roce (2024/2025), čímž získají náskok a možnost získat podporu od Národního pedagogického institutu.

O dokumentu

Tento dokument vznikl jako doplňující materiál k webinářům k revizi RVP ZV. Obsahuje odpovědi na často kladené dotazy od učitelů a dalších účastníků webináře a je určen pro pedagogy, vedení škol a další odbornou veřejnost.

Dokument je součástí série **FAQ k webinářům NPI ČR**, které se věnují jednotlivým vzdělávacím oblastem a tématům spojeným s revizí RVP.

Záznamy a další informace o webinářích najdete na: <https://webinare.rvp.cz/ips-kurikulum>.

O webinářích

Lektorka: PhDr. Hana Splavcová, Ph.D.

Datum vysílání: 23. 10. 2024

Více informací: <https://webinare.rvp.cz/webinar-npi/114623>

Máte další otázky?

Pro své případné dotazy využijte online konzultační centrum NPI.

kc.rvp.cz

